

Sloučená rozprava k bodům 325 a 326 /sněmovní tisky 1008 a 1009/

Těmito sněmovními tisky jsme se opakovaně zabývali 12. května na 102. schůzi Poslanecké sněmovny, kdy jsme přerušili sloučenou rozpravu. Místo u stolku zpravodajů už zaujala paní ministryně Klára Dostálová a zpravodaj garančního výboru pan poslanec Kolovratník. Než budeme pokračovat v přerušené rozpravě, připomínám, že jsme usnesením číslo 1649 vyslovili souhlas s omezením řečnické doby na 10 minut s tím, že v rozpravě může poslanec vystoupit nejvýše dvakrát. Budeme pokračovat v přerušené sloučené rozpravě a já jsem ještě před zahájením schůze obdržel písemnou žádost s přednostním právem pana předsedy Bartoše a z místa se mi hlásí paní ministryně, také s přednostním právem. Pan předseda souhlasí, aby paní ministryně vystoupila jako první? (Ano.) Paní ministryně, v tom případě máte slovo. Poté pan předseda Bartoš.

Ministryně pro místní rozvoj ČR Klára Dostálová Děkuji za slovo. Chtěla bych moc poděkovat, že se dnes opět setkáváme nad stavebním zákonem. Věřím tomu, že už dnes bychom mohli dospět k hlasování. Ráda bych vám v této souvislosti za prvé poděkovala za rozpravu i samozřejmě za všechny podnětné diskuse, které ke stavebnímu zákonu máme. Zároveň v souladu s § 95a bych ráda, kdybychom využili celou dobu pro projednávání návrhů zákonů, to znamená od 9 do 14 hodin. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. Pan předseda Bartoš s přednostním právem.

Poslanec Ivan Bartoš: Dobrý den, dámy a pánové, vážený pane předsedo, zástupci vlády. Já vystoupím pouze krátce, možná trochu v reakci i tady na paní ministryni. Právě dnešní den, kdy bychom se měli dobrat k hlasování o více než stovce, pokud se nepletu - a já jsem zde minule držel ten šanon, protože nevím, z nějakého důvodu nám to vždycky na klub přijde vytištěné, ačkoliv umíme číst ty digitální dokumenty - tak možná právě to dnešní hlasování a jednání ukáže, do jaké roviny a jak vážně je myšleno, když ministerstvo, popřípadě paní Dostálová, hovoří o podnětné diskusi.

My jsme se původní vládní novelou, pak tou pozměněnou, takzvanou hybridní, a pak návrhem předloženým panem poslancem Kolovratníkem - což je cesta zpět k tomu původnímu návrhu, na kterém se výrazně podíleli zejména developeři - tak jsme se tím zabývali poměrně dlouhou dobu. Zabývali jsme se tím do té míry, že pod výborem pro veřejnou zprávu a regionální rozvoj, pod který tento zákon patří a kterému byl odňat jako garančnímu výboru - asi zase na požadavek paní ministryně - vznikla poměrně široká skupina poslanců demokratické opozice, která ve spolupráci s odborníky po vlastní ose, neopírající se o Hospodářskou komoru ani aparát ministerstva, představila vlastní návrh tohoto zákona. Moderní návrh, který se opírá o digitalizaci, který sleduje trendy.

Trendem 21. století není centralizace agend, není centralizace rozhodování. Trendem je naopak decentralizace, trendem je subsidiarita. Co to znamená? Že v místě, kdy se věci dějí, v těch místech se o nich rozhoduje. Návrh, který jsme představili jako skupina poslanců - ODS, Pirátů, KDU-ČSL, STAN či TOP 09 - mířil na komoru, rozvíjí původní plán, který jsme si stanovili už v digitálních technických mapách, šetří peníze, šetří čas a má ambici výrazně urychlit stavební řízení.

Co je podstatné, a myslím si, že to je důležité zmínit zejména v souvislosti se současnou covidovou a ekonomickou krizí, s deficitním státním rozpočtem, s tím šilným schodkem, který se plánuje na další rok v přípravě rozpočtu, kdy návrh, s kterým přicházíme my jako s poslaneckou iniciativou ve spolupráci s odborníky a který dostal zelenou v komunikaci se Svazem měst a obcí, ale i s velkými městy, nepřináší výrazné náklady na realizaci.

Já se vrátím k původní analýze Ministerstva vnitra, které reagovalo v podstatě na zákon, který máme zde my dnes. V té analýze se hovořilo o téměř dvou desítkách miliard investic na změnu systému, na vznik Nejvyššího stavebního úřadu, přesun agend, přesun úředníků pod tento úřad. Myslím si, že tento krok v době, kdy potřebujeme být efektivní, rychlí a nevytvářet další náklady, by vygeneroval takovéto náklady na straně státu, kde peníze nejsou. Měly by jít směrem do inovací, do firem, do zotavení se z covidu, nikoliv na budování dalšího molocho, jímž vládou navrhovaný - tedy i panem Kolovratníkem, prostřednictvím pana předsedajícího, neboť ten návrh je chytře skryt pod jeho iniciativou - tak tyto náklady přináší a k tomu cíli nevede.

My jsme tedy - a protože evidentně ta vůle tento zákon prohlasovat a protlačit tady je, zejména v souvislosti s hlasy SPD a komunistů - připravili důležité pozměňovací návrhy. Jeden z pozměňovacích návrhů je na půdorysu toho komplexního, to jest nevytvářet další Národní sportovní agenturu, o jejíž činnosti jsme měli pochybnosti. Ukázalo se, že to nebyla správná cesta. Já zde vidím tu paralelu s Nejvyšším stavebním úřadem. Nevytvářet tento superúřad, skutečně řešit ty problémy, procesně a systematicky.

Chtěl bych vás požádat o podporu tohoto komplexního pozměňovacího návrhu, ale i řady návrhů, které se snaží vylepšit to, co je na tom vládním návrhu špatné. Jedná se o posílení role samospráv v územněplánovací dokumentaci, jedná se o zaručení ochrany dalších zájmů, které se v případě stavebního řízení do systému dostávají. Jsou zde návrhy, které vedou k větší transparentnosti stavebního řízení a řada dalších, vyplývajících třeba z elektronického stavebního deníku jako možnosti u velkých staveb a podobně.

Děkuji vám za pozornost. Věřím, že si vyslechnete ty návrhy a v hlasování zvážíte, co naše země skutečně potřebuje k tomu, aby se zrychlilo stavební řízení. Dle našeho názoru i názoru odborníků superúřad, kde se centralizuje rozhodování, k tomuto nevede. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Já vám také děkuji. Ptám se, kdo má ještě zájem o vystoupení v rozpravě? Prosím, pan poslanec Černohorský.
Zvukový záznam

Poslanec Lukáš Černohorský: Děkuji za slovo. Já budu tedy kratší, než jsem původně předpokládal, po dohodě s paní ministryní. Jenom bych představil pár svých pozměňovacích návrhů.

Pan ministr Zorálek, tady již minule říkal, že jeden z návrhů, který mám, je reforma památkové péče, která podle mě je naprosto nezbytná, pokud chceme provádět reformu stavebního práva. Ve velkém se to dotýká - potřebujeme reformu archeologie. To je jeden z návrhů, který tam máme. Můžou se samozřejmě vyskytovat nějaké legislativní nedostatky. Pokud to samozřejmě neprojde jako pozměňovací, tak předpokládám, že to předložíme pravděpodobně v následujícím volebním období jakožto větší novelu, předpokládám, že ve spolupráci s ministerstvem, protože se jedná o docela rozsáhlou novelu, která je z roku 1987, a i přes drobné novelizace, které tam byly prováděny, už neodpovídá té moderní době.

Kromě tohoto velkého pozměňovacího návrhu je tam ještě několik menších. Jedná se například o pozměňovací návrh pod číslem 8026, který se týká předkupního práva státu pro přednostní koupi kulturních památek. Tohle přednostní právo státu na koupi je rozšířeno na všechny kulturní památky ve znění § 2 odst. 1 v případě zamýšleného prodeje s tím, že aby bylo možno uplatnit to přednostní právo státu na koupi kulturních památek, musí být vztaženo k věci tak, je-li pojmán předpis soukromého práva. Jde-li o převod v případě vlastnictví mezi blízkými osobami a tak dále, na to se to nevztahuje. Jedná se velmi často o problematiku, kdy nějaký developer vlastní nemovitost, kterou přivádí postupnými kroky do dezolátního stavu, a ve chvíli, kdy už se blížíme do fáze, kdy by mohly nastat podmínky pro případné vyvlastnění této památky, tak se zničehonic stane to, že je převedena na nějaké jiné eseróčko, nějakou jinou firmu a další. V tomto případě by bylo možné, že by Ministerstvo kultury nebo daný subjekt, který o to žádá, mohl převzít tuto památku do své péče a získat ji. To by měl umožnit tento pozměňovací návrh.

Když jsem ještě nebyl v Poslanecké sněmovně, tak jsme se tímto problémem zabývali i v rámci Ostravy, kde máme komplex budov Textilia-Ostravica, v rámci kterých jsou dvě budovy památkově chráněné, jedna bohužel ne. Ve chvíli, kdy se k nemovitostem dostala nechvalně známá společnost Amádeus Real, v jejichž rukou se povedlo tuto památku začít silně znehodnocovat, kdy začala mizet okna, do nemovitosti začalo zatékat, byla zničena střecha a další věci, tak začala různá správní řízení a další tahanice, které bohužel v některých případech neskončily prakticky doteď. Ta památka stále není opravená. Byly tam provedeny různé zajišťovací práce, ale v mezitím již mohlo dojít k nabytí této památky například městem Ostrava. Ono sice došlo k nějakým nabídkám, ale v tomto případě byla ta částka, která byla požadovaná majitelem, tak nadhodnocená, že to samozřejmě pro zastupitelstvo nebylo akceptovatelné, aby tuto památku převedli do svého vlastnictví.

Obdobným způsobem se tady můžeme s chováním různých developerů setkat v různých městech, a proto jsem právě předkládal tu velkou novelu památkovou péče, v rámci které docházelo i k navyšování různých finančních sankcí pro majitele. V tuto chvíli jsou ty sankce neadekvátně nízké, protože pokud máte například v Praze či v Ostravě někde v historickém centru lukrativní pozemek s budovou, kdy, když se vám povede ji dostat do takového stavu, že je odejmuta památková ochrana, najednou máte pozemky v řádu stovek milionů. Proto pro vás vlastně nějaká pokuta ve výši 200 000, 300 000 korun není vůbec problém. V tomto případě dochází k tomu, že ti developeři velmi jednoduše tyto památky nejrůznějšími způsoby devastují. V navrhované změně, v pozměňovacím návrhu je Ministerstvo kultury určeno tím, koho je potřeba oslovit v případě, že chcete vlastně prodávat tuto památku, tak před tím, než ji provedete, potřebujete informaci od ministerstva, zdali si ji tedy nechce přednostně koupit. Pokud ano, tak by mělo vycházet z toho, že samozřejmě bude koupena za odpovídající cenu, a následně bude památka zajištěna s tím, že ji stát může případně opravit a začít využívat tak, jak potřebuje.

S tímto souvisí i úprava § 15, to je pozměňovací návrh číslo 7945. § 15 je opatření k zajištění péče o kulturní památky. Tento návrh přináší institut známý z § 135 stavebního zákona, který dává stavebnímu úřadu pravomoc nařídít vlastníkovu stavby neodkladné odstranění stavby a zabezpečit její odstranění, pokud jsou ohroženy životy nebo zvířata tím, že předmětná stavba hrozí zřícením. V tomto případě jsou orgány památkové péče povinny chránit veřejný zájem na jiném úseku veřejné správy s tím, že samozřejmě jejich úkolem není, aby docházelo ke

znehodnocení a odstranění této stavby, ale naopak k jejímu zachování. Orgány památkové péče by v případě využití tohoto institutu měly využívat shodnou úpravu ve stavebním zákoně s tím, že ale jejím hlavním účelem bude oprava a zachování této památky. Vzhledem k širokému rozpětí druhu předmětů ochrany dle památkového zákona, kdy se v řízení před orgánem památkové péče může jednat nejenom o budovy, ale i o obrazy, sochy, gotické madony, může se jednat například i o lokomotivy nebo zámecký areál nebo areály industriálního charakteru, musí být osoba, která provádí nutné zabezpečovací práce, vymezena v těchto paragrafech obecně, aby bylo možno pro toto opatření podřadit v úvahu předcházející odborné profese.

Pozměňovací návrh dále přináší zapojení dotčených orgánů do řízení o uložení nápravného opatření, a to formou závazného stanoviska dle § 149 správního řádu při stanovení zásady koncentrace běžné ve stavebním zákoně. Pro zajištění nemovitostí by mělo tedy poskytovat finance Ministerstvo kultury ve shodě s průřezovou dohodou ústředních orgánů státní správy a Kanceláře veřejné ochránčyně práv (veřejného ochránce práv), která reaguje na obdobný výše citovaný institut ve stavebním zákoně. Poskytování prostředků k tomuto účelu by mělo být formou vratné dotace. To znamená, že Ministerstvo kultury by rozhodnutím o poskytnutí dotace určilo příslušnou obec nebo kraj, jejíž orgán památkové péče vydal rozhodnutí o uložení povinnosti v první instanci jako příjemce prostředků, a odeslalo je tedy příslušné obci. Obec by tyto prostředky přijímala jako prostředky státního rozpočtu. Program, který bude upravovat pravidla poskytování těchto dotací, stanoví mimo jiné požadavek na prokázání skutečného vymáhání takto vynaložených prostředků uplatněného vůči vlastníkovi ze strany obce. Postup v tomto případě vychází z § 7 a 19 odst. 2 zákona o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, s tím, že součástí tohoto návrhu je i úprava vyvlastnění kulturní památky, která je tedy nejzazším a mimořádným nástrojem památkové ochrany.

Jde-li o legitimitu vyvlastňování kulturních památek, lze poukázat na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, podle níž je vyvlastnění opatřením, kterým lze ospravedlnit ochranu kulturního dědictví, a to zejména potřebu jeho zachování a udržitelného využívání. Jedná se o situace, kdy není sporu o tom, že určitý statek má kulturně-historickou hodnotu, což platí zejména v případě, kdy je statku poskytnuta ochrana jako kulturní památce na národní, nebo dokonce mezinárodní úrovni, a především není možné zajistit zachování statku jinak než vyvlastněním. Tento návrh neodporuje institutu vyvlastnění ustanovením Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Konstrukce institutu vyvlastnění umožňuje jeho využití až v případě, že byly orgánem památkové péče bezvýsledně podniknuty zákonem předpokládané kroky k ochraně předmětné památky. Vlastníkem vyvlastňované kulturní památky by se stal stát. Vyvlastnění bude procesně podřízeno obecné normě, to znamená zákonu č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě, zákon o vyvlastnění, ve znění pozdějších předpisů. (Předsedající: Váš čas, pane poslanče.)

Zvukový záznam

Poslanec Lukáš Černožský: (Otáčí na předsedajícího a hovoří mimo mikrofon:) Můžu s přednostním právem, abyste nemusel... nebo jestli je někdo na řadě?

Předseda PSP Radek Vondráček: No, asi bychom... řešili jsme to nedávno na grémium, že by to chtělo řádnou omluvu od pana předsedy klubu. Je...

Poslanec Lukáš Černožský: (Hovoří mimo mikrofon:) Ze zdravotních důvodů. Ale já klidně pustím...

Předseda PSP Radek Vondráček: Dobře, tak budu to brát, že vystupujete s přednostním právem. Můžete pokračovat.

Poslanec Lukáš Černožský: Děkuji, děkuji.

Vyvlastnění kulturní památky je tedy nejzazším a mimořádným nástrojem památkové ochrany. Jde-li o legitimitu vyvlastňování kulturních památek, lze poukázat na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, podle níž je vyvlastnění opatřením, kterým lze ospravedlnit ochranu kulturního dědictví, a to zejména potřebu jeho zachování a udržitelného využívání v situaci, kdy není sporu o tom, že se jedná o důležitou památku. Vlastníkem vyvlastňované kulturní památky by se stal stát prostřednictvím Ministerstva kultury s tím, že zákon o státní památkové péči musí respektovat úpravu nového občanského zákoníku, a proto nesmí nově rozdělovat vlastnictví stavby a pozemku, na kterém je stavba umístěna.

Z tohoto důvodu bude možné postupem dle tohoto nového ustanovení vyvlastnit i pozemek, který není prohlášen za kulturní památku, pokud bude vyvlastněná stavba, která za kulturní památku prohlášena je a která je součástí tohoto pozemku. Pokud bude postačovat vyvlastnění jen části pozemku, nebude vyvlastňován pozemek celý. Ministerstvo určí, která organizační složka státu nebo státem založený subjekt bude za stát iniciátorem

vyvlastnění a která zároveň naplní veřejný zájem na ochraně kulturních památek a vyvlastněnou kulturní památku opraví.

S ohledem na různorodost kulturních památek a jejich specifické vlastnosti nelze obecně konstatovat, že by veřejný zájem za stát nutně mohl hájit pouze jediný předmětem stanovený subjekt, a proto úprava ukládá ministerstvu určit subjekt, který s ohledem na své úkoly a vlastnosti konkrétní kulturní památky naplní nejlépe zákonem předpokládaný účel, kterým je zachování takové kulturní památky.

Dalším pozměňovacím návrhem, který tam máme, tak to je pozměňovací návrh číslo 8048, a to konkrétně § 33, úloha veřejnosti. V rámci tohoto odůvodnění stávající památkový zákon účast veřejnosti na ochraně architektonického dědictví nepředpokládá. Nicméně Česká republika se zavázala, a vychází to z Úmluvy o ochraně architektonického dědictví Evropy, že Česká republika musí nějakým způsobem zřídit na různých stupních rozhodovacího procesu náležitě mechanismy pro poskytování informací, konzultace a spolupráce mezi státem, regionálními a místními úřady, kulturními institucemi a spolky a veřejností.

Zakotvení podílu výše uvedených subjektů na ochraně architektonického dědictví vyplývá rovněž z článku číslo 14 Úmluvy o ochraně architektonického dědictví Evropy. Toto ustanovení ukládá stranám úmluvy zřídit na různých stupních rozhodovacího procesu spolupráci - jak jsem říkal - mezi státem a těmi veřejnými zájmovými skupinami. Ustanovení o úloze veřejnosti při ochraně architektonického dědictví zavádí tedy zcela nový prvek v možnosti, aby výše uvedené subjekty organizované v oblasti ochrany architektonického dědictví spolupracovaly za určitých podmínek s orgány veřejné moci způsobem, který je popsán právě v článku Úmluvy o ochraně architektonického dědictví Evropy.

Takovými subjekty může být například Klub Za starou Prahu, Sdružení profesionálních pracovníků památkové péče, Památková (Památkářská) obec českokrumlovská, Asociace sdružení pro ochranu a rozvoj kulturního dědictví České republiky nebo Uměleckohistorická společnost. Zaměření příslušného subjektu, kterým je ochrana architektonického dědictví, nemusí splňovat jeho název, ale skutečná náplň jeho činnosti. Tento požadavek tak naplní například zpravidla ty spolky, jejichž doménou je spíše činnost výchovná, kulturní a jiná. Tak, to je k představení těch pozměňovacích návrhů.

Já bych ještě v tuto chvíli rád zareagoval na jeden z e-mailů, který nám dorazil včera od zástupců hlavního města Prahy, v rámci kterého nás vyzývali k případné podpoře zrušení závaznosti hlukových limitů, které nám tady kolegové předkládají v rámci pozměňovacích návrhů. Informují nás tam o tom, že vlastně bez této úpravy by nebylo do budoucna možno v historických centrech například umožňovat provoz tramvají, vybudovat nové spoje a další. Ovšem pokud opustíme v tomto případě Prahu a dostaneme se do jiných oblastí, tak protihluková opatření, jak asi tady bylo správně uváděno, sice bývají velmi často místem sporu, ale je potřeba se v tomto ohledu lidí zastat.

Já už jsem právě toto konzultoval i s paní ministryní, která slíbila, že dá důrazné nesouhlasné stanovisko, o jehož dodržení bych vás požádal, protože my máme v Ostravě přesně opačný problém, a jedná se například o protihlukové stěny, které jsou podél dálnic, podél dálnice D1, v rámci které máme příslibeno, že tam budou prováděna různá měření, pomocí kterých by bylo případně stanoveno, zdali občané - konkrétně v tomto případě městské části nebo obvodu Hošťálkovic - jsou či nejsou nadměrně zatěžováni hlukem. V jejich případě jde velmi často o to, že jsou v místě, ve kterém nejsou chráněni touto protihlukovou stěnou, kterou bude potřeba prodloužit, ale pokud bychom nechali tyto limity do budoucna pouze jako dobrovolné, tak bychom sebrali v tomto případě možnost v mnoha případech ŘSD zainvestovat do těchto protihlukových stěn, protože velmi často odpor občanů je právě z důvodu toho, že jim tam bude do budoucna vznikat hluk a bude jim to rušit jejich pohodu žití.

V tomto případě a v mnoha dalších bylo v rámci poslaneckých návrhů postupováno trošku destruktivní cestou, protože v případě, že v minulosti docházelo k nějakým sporům, ať už místních občanů, nebo s nějakými spolky, tak v mnoha případech se soud zastal těchto občanů nebo spolků, v rámci kterých zrušil dané rozhodnutí. Velmi často dochází k tomu, že nějakým způsobem, ať už to nějakým, že se vystaví nějaký zvukový model, v rámci kterého už ta čísla nám krásně vychází, ale potom v reálném případě, když tam dochází k těm měřením, tak jsou díky té metodice výpočtu ti lidé velmi často na hranici, a proto oni velmi často se odvolávají a požadují dostavbu těchto protihlukových stěn.

O této věci jsme hovořili i s ředitelem ŘSD a jeden z návrhů, který potenciálně by mohl umožnit a urychlit tuto výstavbu, by byla spíše legislativní úprava - akorát tady nemáme pana ministra dopravy - která by umožnila nějakým způsobem dávat benevolenci u těchto výpočtů například pro ředitele ŘSD, která by mu umožnila, že v případě, že by se jednalo o nějaký hraniční případ, možnost nechat vystavět větší nebo nějakým způsobem upravit ta protihluková opatření, v rámci kterých by mohlo dojít k uspokojení potřeb občanů žijících právě v okolí ať už dálnic, či nějakých různých dalších železničních tratí. Takže v tomto případě bych směřoval spíše touto cestou.

A já v tuto chvíli tedy předám asi slovo dalšímu řečníkovi. Děkuji za slovo.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. Pan poslanec Jakob.

Poslanec Jan Jakob: Děkuji. Vážený pane předsedo, vážená paní ministryně, vážené kolegyně, vážení kolegové, já se moc omlouvám. Nechci už tuto diskusi dlouho prodlužovat, nicméně obrátila se na mě starostka městyse Kácov, paní Mgr. Soňa Křenová, a já jsem jí před časem slíbil, že tady přečtu její dopis, a já jsem zvyklý sliby plnit. Nebojte se, nebude to dlouhé, myslím nevyčerpám ani těch 10 minut. Takže dopis paní starostky Kácova:

"Vážený pane poslanče, Poslanecká sněmovna bude ve třetím čtení jednat o stavebním zákoně, normě, která bude mít v případě schválení zásadní dopad na podobu stavebního řízení. Povede mimo jiné ke zrušení několika stovek stavebních úřadů. Jako zástupce samosprávy starostka městyse Kácov, obce prvního typu, která nezřizuje stavební úřad, vím, že se tato navrhovaná novela dotkne nejen našich občanů, ale i samotné naší samosprávy.

Obracím se na vás s žádostí, abyste při hlasování podpořil malé obce, kterých se tato novela dotkne nejvíce. Obracím se na vás nejen jménem svým, ale i dalších starostek a starostů z menších obcí Uhlířskojanovicka a Zručsko. Jedná se o starostky a starosty těchto obcí: obce Petrovice II, obec Čestín, obec Nepoměřice, obec Vavřinec, obec Podveky, obec Petrovice (Pertoltice?), obec Ledečko, obec Petrovice I, obec Zdizuby, obec Košice, obec Úžice, městys Rataje nad Sázavou, obec Horka II, obec Církvice a obec Vlastějovice.

Zvukový záznam

Naši občané neměli dosud problémy se zdoluhavým stavením řízením. Neměli. Stavební úřad jim byl v dosahu, vzdálenost do 10 kilometrů autem, což se dá vyřídit i po pracovní době. V dnešní době potřebuje občan navštívit stavební úřad častěji než v minulosti: kvůli stavbě pergoly, nové garáže, rekonstrukci domu apod. Úředníci z našeho stavebního úřadu dobře znají katastr obcí, dobře znají územní plány jednotlivých obcí, mohou se rozhodovat rychleji a pružněji. Starostové menších obcí využívají časté konzultace s úředníky těchto stavebních úřadů ohledně vlastních investičních akcí, ohledně černých staveb nebo z důvodů častých dotazů občanů ke stavbám. Zruší-li se úřady v obcích druhého typu, přinese to občanům a obcím jen komplikace. Dnes ví starosta o každé chystané stavbě, může se k ní včas vyjádřit, zastupitelé mohou rozhodnout, zda jim tato stavba zapadá do celkové koncepce obce. Občané si budou muset brát dovolenou na vyřizování výměny oken, střešní krytiny nebo plotu. Občané si budou muset vzít více dní dovolené, pokud budou vyřizovat stavební povolení; jednou návštěvou na stavebním úřadě se to nevyřeší. Z naší obce budou totiž dojíždět 40 kilometrů, aby si vyřídili byť jen územní souhlas se stavbou pergoly. Úředníci v superúřadě nebudou mít místní znalost, bude docházet k chybám, někde i závažným.

Po předešlé novele stavebního zákona, kdy první souhlas se stavbou, byť i s budováním studny, musí dát odbor regionálního rozvoje, jsou komplikace. Úředník to včas nestihá vyřídit a občan si musí vzít dovolenou, aby dojel na úřad ORP ve vzdálenosti 40 kilometrů. Úředníci CHKO a dalších chráněných oblastí nebudou mít přehled o chystaných developerských projektech v chráněných oblastech, nebudou se moci k chystanému projektu včas vyjádřit.

Vážený pane poslanče, budeme velice rádi, když při svém hlasování budete mít na mysli naše připomínky. Myslete prosím na to, aby nedocházelo k ještě větší centralizaci, než jaká již je. Vše se od venkova vzdaluje a našim občanům to činí nemalé potíže.

Předem vám děkuji za váš zájem a za podporu. S pozdravem Mgr. Soňa Křenová, starostka městysu Kácov."

Tolik dopis paní starostky a já se přikláním k tomu, abychom všichni tyto její připomínky při svém rozhodování při schvalování pozměňovacích návrhů vzali v potaz. Děkuji za pozornost.

Předseda PSP Radek Vondráček: Já vám děkuji, pane poslanče. Faktická poznámka, pan poslanec Plzák.

Poslanec Pavel Plzák: Dobré dopoledne. Nerad zdržuji projednávání, jenom reaguji: Já totiž v dotyčném městysu vlastním dům, který tam mám po praprapararodičích. Do nejbližší Kutné Hory je to 20 minut cesty jízdy autem. Tak já nevím, jestli to bude mít takový vliv, pokud tam bude ten úřad, nebo nebude. Samozřejmě paní Soňu Křenovou velice dobře znám, protože tam je takový malý hrádek, který se pokoušíme spolu opravit, a syn kvůli tomu založil i nadační fond. A paní starostka kandiduje za STAN. Mohla se obrátit klidně i na mě, já bych jí to zkusil vysvětlit. Neobrátila se a dobře se známe. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Mám zde tři faktické poznámky. Pan poslanec Válek, poté pan poslanec Jakob.

Poslanec Vlastimil Válek: Děkuji, pane předsedající. Já bych jenom vaším prostřednictvím chtěl rozptýlit obavy kolegy Plzáka a jsem si stoprocentně jistý, na jeho dům, který vlastní po prapraprapraparodičích, to vliv mít určitě nebude a jeho potomci ho dále jistě budou vlastnit.

Předseda PSP Radek Vondráček: Pan poslanec Jakob, faktická poznámka.

Poslanec Jan Jakob: Děkuji. Ano, paní starostka Kácova je zvolena za STAN, já nejsem za STAN, jsem za TOP 09. Je mi ctí, že měla tu důvěru se obrátit na mě, byť mohla i na vás, kolego Plzáku, prostřednictvím pana předsedajícího. Já nemám samozřejmě nejmenší důvod nedůvěřovat jejím informacím o dojezdových vzdálenostech a dalších 16 jejích kolegů z okolí. A jsem přesvědčen jakožto taky starosta, byť většího města, že starostové moc dobře vědí, kdy může mít nějaká úprava, novela dopad na jejich občany. A proto je to tíží, a proto napsali tento dopis. Znovu se přimlouvám za to, abychom to potom zohlednili v hlasování. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. S náhradní kartou číslo 15 hlasuje pan poslanec Grospič a s přednostním právem je přihlášen pan místopředseda Píkal.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji za slovo, pane předsedající, já se omlouvám kolegům, které jsem případně přeskočil, ale navazuji s obdobným dopisem na kolegu Jakoba. Jedná se o dopis od starostů obcí mikroregionu Němčicka. Víím, že se obrátili i na jiné poslance z regionu, nicméně já jsem se rozhodl, že ho tady přetlumočím:

"Vážený pane poslanče, Poslanecká sněmovna bude brzy ve třetím čtení jednat o stavebním zákonu - normě, která bude mít v případě schválení zásadní dopad na podobu stavebního řízení. Povede mimo jiné ke zrušení několika stovek stavebních úřadů. Jako zástupci samospráv máme samozřejmě obavy o to, jak se to dotkne našich obcí, a především jejich obyvatel. Zrušení menších stavebních úřadů by totiž pro stavebníky (z) menších sídel mohlo znamenat nutnost cestovat za vyřízením této žádosti dál než doposud. Vnímáme tento krok jako snížení dostupnosti služeb a kvality života na venkově. Podle našich informací by se zrušení mohlo týkat i stavebního úřadu v Němčicích nad Hanou, který má ve svém správním obvodu 14 obcí."

Mně tedy přijde důležitý ten aspekt snížení dostupnosti služeb na venkově. Často tady mluvíme o vylidňování venkova, často tady mluvíme o dostupnosti služeb, a tohle je další služba, kterou tady hrozíme, že zrušíme a zase snížíme kvalitu života na venkově. A pak se musíme ptát, proč by tam ti lidé zůstávali, když tam není ani to lokální místní jednání?

"Obrácíme se na vás proto s dotazem, jak v této věci budete hlasovat vy. Vaše hlasování bude mít totiž přímý dopad na život a komfort našich obyvatel. Chceme vás v této souvislosti požádat o nepodpoření návrhu předkládaného stavebního zákona, a to zejména z důvodu dopadu zrušení stavebních úřadů na kvalitu života na venkově."

A je to tedy podepsáno starosty a starostkami Němčic nad Hanou, Javorovic, Pavlovic u Kojetína, Mořic, Tištiny, Srbců, Vrchoslav, Dobromilic, Bytčic, Nezamyslic, Hrušky a Doloplaz. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Já vám také děkuji a s přednostním právem pan ministr Zaorálek.

Ministr kultury ČR Lubomír Zaorálek: Dobré ráno, dámy a pánové, já jsem se ještě rozhodl reagovat na něco, co tady zaznělo v průběhu minulých debat. V minulých týdnech jsem se účastnil jedné debaty o stavebním zákonu, na kterou jsem byl pozván, a tam se mi stalo, že mi bylo vytknuto, že v případě stavebního zákona mám nějaký zvláštní problém. Bylo to nazváno, že se bojím neznáma, že trpím strachem z neznáma a že se bojím kroku do toho neznáma. To mě pobavilo. To mi připomínalo Friedricha Nietzscheho, který říkal, že člověk v životě má kráčet přesně tam, kde se mu nechce jít, a že to má pro něho největší cenu.

Zvukový záznam

Ale nevím, jestli tohle doporučení platí v případě přijímání zákonů, protože to je docela pravda, že já se skutečně v případě nejen tohoto zákona, ale některých pozměňovacích návrhů opravdu bojím především toho kroku do neznáma, kterým ty pozměňovací návrhy vlastně jsou.

A řeknu vám jeden příklad, protože o tom také budeme hlasovat. Překvapivě to není v tom samotném původním návrhu, ale chtěl bych se odkázat na vystoupení, které tady bylo, to bylo tuším před 14 dny, někdy 12. května, to byli kolegové Vymazal a kolega Pikal, kteří nás seznámili se čtyřmi městskými artikuly. Jedním z významných je třeba přenos působnosti při pořizování územněplánovací dokumentace obcí a krajů do jejich samostatné působnosti. To je přesně ten případ toho kroku do neznáma, kterého se přiznám, že se bojím. Mě to překvapilo proto, že to zaznělo tady vlastně ze strany opozice, která... Já jsem se tady té problematice v jednom ze svých předchozích vystoupení docela věnoval, a dokonce se mi zdálo, že i představitelé opozice to kritizovali podobnými argumenty. A teď mám prostě tady návrh, který mi připadá, že je přesně tím problémem a tím krokem do neznáma, kterého se já skutečně, a to tady přiznávám, obávám.

Vtip je v tom, že my jsme tady ve třetím čtení, to znamená, že pokud je to nedořešené, tak už s tím samozřejmě nic neuděláme. Tady už není prostě prostor na to, abychom o tom diskutovali a řekli si, jak to spravit nebo dořešit nebo upravit lépe. A člověk vlastně může jenom konstatovat, že to je ten krok do neznáma, o kterém vůbec nevíme, kam nás přivede a co udělá. Řeknu vám přesně konkrétně, v čem je ta nedořešenost, která ale podle mě je docela vážná.

Tady v jednom z těch artikulů, a ten, o kterém teď mluvím, se jedná zhruba o tohle. Řada z vás jsou zastupitelé menších obcí, a proto pro vás asi je zajímavé si uvědomit, že ten návrh neřeší - neřeší - financování samostatné působnosti na úseku územního plánování. Pravděpodobně je možná zbytečně to tady říkat, ale možná je dobré to připomenout, že financování samostatné působnosti na úseku územního plánování je něco jiného než financování výkonu přenesené působnosti. To financování se prostě, jak víte, děje jinak a ten výkon opravdu není to samé. Má to významné dopady i z hlediska možné distribuce veřejných prostředků. Já vím, že jsou velká města, které mají větší rozpočty, a pro ně pravděpodobně není problém dát stranou jednu dvě investice a pokrýt náklady s pořizováním územněplánovací dokumentace. Ale u malé obce to vždy bude znamenat zastavení též všech, veškerých finančních toků. A otázka potom, jak dostat státní prostředky k těmto obcím, to ten pozměňovací návrh neřeší.

Než to schválíme, tak si myslím, že bychom měli znát odpověď. Není dost dobře možné schválit takovýto návrh a říci si, že tohle se bude řešit až někdy jindy. To mi připadá, že takovýto krok do neznáma nám prostě při tvorbě zákonů nemůže projít. A ten návrh je nedostatečný i ve smyslu kompetencí při pořizování, přičemž je třeba uvést, že kompetence nelze dovozovat následně metodicky. A vzhledem k tomu, že do samostatné působnosti nepřechází celé územní plánování, jsou některé kompetence v návrhu nevyjasněné. Je to například otázka, kdo bude pořizovat zprávu o uplatňování územního plánu nebo zásad územního rozvoje, zda je to státní správa, nebo samospráva. Návrh se s tím vůbec nevyrovnal, takže prostě budou vznikat pochybnosti.

Já si myslím, že schvalovat návrh, třeba takovýto pozměňovací návrh, a neznat odpovědi na ty otázky, to si myslím, že není normální proces. A my tady ve třetím čtení, když to neznáme, tak už to nevymyslíme. To je třetí čtení pouze. Tohle není jediný příklad a já vám uvádím jeden moment, který mi připadá důležitý, že se neřeší financování samostatné působnosti na úseku územního plánování. Že to vůbec není samozřejmé a že to vůbec není vyjasněné. Jestliže my to takhle tady dneska přijmeme, tak podle mě dáváme důvod k novelizaci toho zákona hned po volbách. Domníval jsem se, že naším úkolem bylo to vyřešit, když tady chceme něco takového navrhovat, a ne to nechávat někdy na příště. To si myslím, že je nedobrý způsob tvorby stavebního zákona. A divím se tomu, že...

Já vím, že v této souvislosti vznikla na Ministerstvu pro místní rozvoj expertní skupina, takže teď v té debatě vlastně ani nechápu, proč se teď s takovou vehemencí pro tento více než sporný bod nadchla opozice, která jinak tady uváděla celou řadu důvodů, že právě tento způsob práce je špatně, čímž chci říci, že nás ta debata, kterou tady vedeme, příliš moc neposouvá. A připadá mi, že se vytvářejí další problémy, které mi připadá, že nejsme schopni dnes vyřešit. V téhle fázi rozhodně ne.

A opravdu potvrzuji to, z čeho jsem byl obviněn, že se bojím neznáma. V tvorbě zákonů se toho opravdu bojím a ten strach je podle mě oprávněný. Na druhou stranu aspoň připustím, že se nestavím proti těm čtyřem městským artikulům a priori a ke všem stejně odmítavě. Třeba pozměňovací návrh pod číslem 7619, v hlasovací proceduře je označen K2, vrací do úpravy stavebního zákona problematiku, která z něho vypadla z mně neznámých důvodů v připomínkovém řízení, a to je to, že je možné prostě udělat výjimku. Já nevím, máte starý dům nebo nějaký středověký dům, tak tam nemusíte dělat dveře vysoké dva metry a podobně. Takle možnost výjimek u památek se vlastně vrací zpátky nejenom u památek kulturních, ale také do památkových rezervací a památkových zón. Takže to je samozřejmě návrh, který je v pořádku. Pro něj rád ruku zvednu.

Nicméně domnívám se, že i v debatě, i v pozměňovacích návrzích, které budeme dnes schvalovat, jsou skryty věci, které mají v sobě problémy, kterým neujdeme, které nás čekají a které budou muset být řešeny, pokud by ten zákon prošel, a to je podle mě nedobré. Takže dávejte pozor na to, jak budete hlasovat.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji panu ministru a do rozpravy je přihlášen pan poslanec Čížinský.

Poslanec Jan Čížinský: Děkuji za slovo. Dámy a pánové, nejprve bych asi trošku zareagoval na předřečníky. Nevím, jestli tady padl návrh na vrácení do druhého čtení, ale myslím, že padl. A to je vlastně lék na to, co tady zmiňoval pan ministr Zaorálek - vrátit to do druhého čtení a dosáhnout nějaké formy, která bude pro všechny aspoň přijatelná.

Pak chci ještě upozornit, kolegové přede mnou hovořili o starostech, kteří mají obavy o své obce, o své stavební úřady. Většinou se hovoří o lidech, kteří to budou mít dál k úřadu. To je samozřejmě špatně, ale ono to platí i opačně. Člověk, který rozhoduje, to bude mít dál k místu, o kterém rozhoduje. A to bude mít také ty velmi negativní důsledky, protože každý, kdo má jakoukoli nemovitost nebo někde bydlí, může být ovlivněn tím, že se ta vzdálenost od místa, kde se rozhoduje, že se zvětší.

Zvukový záznam

Já bych ještě chtěl připomenout několik, skutečně jenom několik málo bodů. Za prvé, ten zákon skutečně vzniká a vznikl - nebo ten návrh vznikl, ten návrh, který se tady taková zvláštní koalice chystá schválit - vznikl za velmi netransparentních podmínek, vznikl v praxi ze zakázky Hospodářské komory, která stála 10 milionů korun, vznikl v advokátní kanceláři. V advokátní kanceláři, která z povahy věci - a to advokátní kanceláři nikdo nemůže vyčítat - nejčastěji hájí zájmy právě stavebníků. A vystupují tady i ministři - a mají pravdu - že ten zákon ohrožuje památkovou péči, ohrožuje životní prostředí, ohrožuje zdraví lidí a ohrožuje vůbec funkčnost systému, jak se u nás stavby schvalují, a to všechno tím, že se zaklíná rychlostí. Jenže pokud se bude rozhodovat rychle, ale blbě, tak to nikomu nepomůže a jenom se to všechno přesune k soudům. A to tvrdím já, že se stane, protože když se rozhoduje blbě, tak se to všechno jenom zdrží, protože se to všechno přesune k soudům.

Připravuje se tady integrace památkové péče do stavebních úřadů, což je velmi nerozumné, protože památková péče stejně jako ochrana přírody je velmi důležitá a skutečně hrozí, že okolí památkové zóny, památkové rezervace budou špatnými rozhodnutími destruována a tím dojde k poškození toho, na co se lidé chodí koukat, co je v naší zemi hezké a to, o čem víme, že máme chránit.

Za další, měli jsme tento návrh konzultovat, aspoň podle mého přesvědčení, s UNESCO. Bojím se, že se tak vůbec nestalo, i proto, že se tady ten zákon schvaluje takovým tím trikem, že se změnil v průběhu projednávání a pak se vrací jako pozměňovací návrh. Takže mám dotaz na paní ministryni, jaké je stanovisko UNESCO, což je značka, která platí pro lidi ze zahraničí, aby se k nám přijeli podívat, tak jaké je stanovisko UNESCO k tomu návrhu.

Velmi varuji před tím, že se ochranná pásma, která slouží k regulaci stavebního ruchu, že jejich ochrana se zmenšuje, a velmi varuji před podřízením památkové péče stavebním úřadům, protože tam jde nejenom o to, že člověk, který se věnuje památkám nebo se věnuje ochraně přírody profesionálně celou dobu, samozřejmě má mnohem lepší znalosti a jeho rozhodování bude mnohem profesionálnější než rozhodování člověka, který občas rozhoduje něco a občas něco jiného.

Takže jsem přesvědčen, že tento zákon tu ambici, kterou si klade, nesplní, bohužel na několik let zajistí špatné rozhodování, budeme to velmi, velmi obtížně vracet zpátky a mnoho rozhodnutí, které padne, se octne u soudů, a bohužel mnoho rozhodnutí, která budou aplikována, bude nevratná a poškodí památkovou péči, poškodí životní prostředí, poškodí naši zemi a poškodí důvěru lidí v to, že stát hájí zájmy, které v ústavě deklaruje, že hájí.

Předseda PSP Radek Vondráček: Já vám děkuji. Se stanoviskem klubu nyní vystoupí pan poslanec Výborný.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji za slovo, vážený pane předsedo. Vážená paní ministryně, vážené kolegyně, vážení kolegové, dovoluji mi, abych zde přednesl stanovisko poslaneckého klubu KDU-ČSL k projednávanému stavebnímu zákonu. Nebudu znovu opakovat to, co tady zaznělo i z mých úst opakovaně při těch projednáváních, nicméně na některé věci bych rád poukázal a také bych rád navrhl jedno doprovodné usnesení.

Dámy a pánové, je potřeba konstatovat, že KDU-ČSL nepodpoří návrh stavebního zákona, pokud bude prohlasován v té verzi tak, jak tady je v tuto chvíli tlačen kvazi vládní pozměňovací návrh, který podal poslanec Kolovratník. A jinak je to potřeba říci naprosto otevřeně, je to návrh, který tady tlačí koalice stavebního zákona, což je koalice hnutí ANO, SPD a KSČM.

My z řad koalice SPOLU a koalice Pirátů a STANu jsme nepřišli jenom s tou kritikou, ale my jsme přišli s konstruktivním návrhem. Máte tady komplexní pozměňovací návrh, který má stejný cíl jako návrh, který tady v tuto chvíli je tím - jak už tady říkali kolegové přede mnou - velmi podivným způsobem předkládaný. Je potřeba myslím to říci znovu naprosto jasně a zřejmě, jak to celé bylo. Vláda připravovala nový stavební zákon, se kterým se velmi těžce potýkala v rámci meziresortního připomínkového řízení a na Legislativní radě vlády. Výsledkem nakonec byl jakýsi složitý hybridní kompromis, který přišel do Poslanecké sněmovny. Nicméně už v tom okamžiku Ministerstvo pro místní rozvoj a paní ministryně musely vědět, že se tady ve Sněmovně pokusí to celé vrátit úplně

na začátek skutečně takovým tím způsobem, který obejde faktické rozhodnutí vlády. No a ten výsledek tady máme na stole v podobě právě toho kvázi vládního pozměňovacího návrhu poslance Kolovratníka, který to celé vrací na začátek bez toho, že by byla jasná stanoviska nejenom UNESCO, jak říkal kolega Čížinský přede mnou, ale i všech dalších orgánů. Mimochodem, ono to krásně celé vybuchlo v okamžiku, kdy jsme tady slyšeli jasné stanovisko pana ministra Zaorálka, kolegy z vlády paní ministryně Dostálové. Bylo zjevné, že ty výsledky, které tady v tuto chvíli jsou, nejsou prodiskutovány ani v rámci resortů této vlády.

Já jsem přesvědčen o tom, že ten cíl - jednoduché, rychlé, transparentní, levné a stavebníkovi, občanovi blízké přívětivé stavební řízení - máme stejný. Jenom jsem přesvědčen o tom, že ta cesta, která je v tuto chvíli zvolena paní ministryní Dostálovou a koalicí, kterou jsem tady jasně definoval a popsal, to znamená, že stavební řízení dáme do rukou státu, je spíše cestou do pekel než k nějakým světlým zítřkům. Fakticky to znamená nejenom budování nového velkého superúřadu, fakticky to ale taky znamená, že může pro občany, pro stavebníky celá věc znamenat zastavení stavebního řízení v řádu měsíců, možná dokonce několika let. Zkuste si zodpovědět otázku - a já věřím, že i v hnutí ANO tady sedí řada starostů, primátorů případně hejtmanů současných i minulých - zkuste si zodpovědět otázku, kdy se zlepšila situace pro občana v okamžiku, kdy se něco převedlo z působnosti obcí, měst pod působnost státu. Rád bych slyšel odpověď, jestli máme nějaký příklad, kdy něco začalo lépe fungovat, rychleji fungovat, levněji fungovat, k občanovi přívětivě, když si něco vzal pod svá bedra, pod svá křídla stát. Já jsem přesvědčený o tom, že tu odpověď těžko najdeme pozitivní. Prostě takto to nefunguje. Já si myslím, že decentralizace státní správy by v tomto případě měla být zachována. Ona přitom nejde nebo nemusí jít na úkor rychlosti stavebního řízení.

Ten pozměňovací návrh, o kterém také budete hlasovat, který jsme podali společně s kolegy Kupkou, Bartošem a dalšími, ten jasně stanovuje mechanismy, kdy se stavební řízení bude v průměru pohybovat na 90 dnech, u těch jednodušších staveb 60, u těch složitějších možná 120 dnů. Ale splníme cíl, který máme úplně stejný všichni tak, jak tady jsme, dostat se z tragických čísel rychlosti stavebního řízení v České republice. Jenom se domníváme, že není potřeba tady úplně zlikvidovat, zbořit to, co tady funguje léta letoucí, de facto od 19. století, že není potřeba jít absolutně decentralizací. A já souhlasím s tím, že jednohlavé stavební úřady, o tom asi není spor, nedávají smysl, nejsou efektivní, není tam zastupitelnost. Nicméně neznamená to, že když všechno vezmeme a převedeme pod stát, vytvoříme 13 000 nových tabulkových míst pod služebním zákonem - zajímalo by mě, doteď jsem neslyšel reakci pana premiéra, jestli vůbec ví a tuší, co ho čeká s tímto takto zde tlačeným stavebním zákonem. Tak skutečně nepodléhejme iluzi, že tím něčemu pomůžeme. Naopak, hrozí tady de facto kolaps stavebního řízení.

Zvukový záznam

Proto KDU-ČSL nepodpoří tuto verzi, která tady je v tuto chvíli navrhována poslancem Kolovratníkem. My jsme připraveni podpořit řadu pozměňovacích návrhů, které vycházejí nejenom z naší opoziční pracovní skupiny, ale i řadu pozměňovacích návrhů, které zde předložili poslanci dalších poslaneckých klubů a které nám dávají smysl, jdou ve prospěch těch klíčových cílů, o kterých jsem před chvílí hovořil.

Na závěr mi dovoluji ještě připomenout to, co tady vlastně naprosto pregnantně popsal pan ministr Zaorálek. Otázka územního plánování, která v případě, že projde pozměňovací návrh pana kolegy Kolovratníka O7 až 34, jestli se nepletu, tak znamená převedení územního plánování do samostatné působnosti obcí a měst. Je to návrh, který skutečně říká A a neříká to B, a teď hovořím hlavně za malé obce a města, protože i na mě se obracejí a obraceli starostové, ale stačí se také podívat na stanovisko Svazu měst a obcí, stačí se podívat na stanovisko Sdružení místních samospráv. Je to tam jasně napsáno. My tady učiníme krok a nedáváme jistotu obcím, zvláště malým obcím a městům, že jim stát bude schopen pomoci s financováním tvorby územních plánů. Je to velká nezodpovědnost, protože to může ochromit investice zvláště na malých obcích. Domnívám se, že tady skutečně jdeme cestou, kde nejsme schopni garantovat, a i když paní ministryně hovoří o dotačním titulu, tak já nevím, jestli tohle je ta rozumná cesta. Přes dotační titul to znamená, že se na 10 % obcí dostane a na 90 % se nedostane. A ty si mají trhnout nohou? Nebo co to má znamenat? Jakým způsobem chceme zajistit to, aby povinnosti nebo úkoly, které v tuto chvíli financoval stát, my převedeme na obce a města?

Z tohoto důvodu, dámy a pánové, si dovoluji navrhnout toto doprovodné usnesení a požádám vás poté o jeho hlasování v případě - poprosím, pane zpravodaji - v případě, že projde pozměňovací návrh O7 až 34. V případě, že neprojde, tak pozbývá smyslu o tom doprovodném usnesení hlasovat. Doprovodné usnesení zní: "Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky vyzývá Ministerstvo pro místní rozvoj, aby v souvislosti se záměrem přesunu pořizování územněplánovací dokumentace do samostatné působnosti obcí vyřešilo do účinnosti této změny financování ze strany státu tak, aby nedošlo ke zhoršení postavení zejména malých obcí a měst, které nemají o vlastní pořizování územněplánovací dokumentace zájem." Tolik tedy návrh usnesení, které by mělo být hlasováno jako doprovodné na závěr.

Dámy a pánové, znovu tedy opakuji, tak jak se zde tvoří ta většina koalice stavebního zákona, který vznikl tím velmi, velmi pochybným způsobem, a není to řešení, které by šlo ve prospěch stavebníků, už vůbec to není řešení, které by šlo ve prospěch veřejné správy, obcí a měst, KDU-ČSL nepodpoří. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Prosím, paní poslankyně Kovářová do rozpravy.

Poslankyně Věra Kovářová: Vážené kolegyně, vážení kolegové, dovoluji, abych i já přednesla názor na tuto novelu za klub Starostové a nezávislí. Jsem přesvědčena o tom, že jak by se dalo popsat projednávání této novely, jeho výsledek by se dal popsat následovně: Mysleli jsme to dobře, ale dopadlo to jako obvykle. V otázce novely stavebního zákona to platí víc než v kterékoliv jiné oblasti. Přitom šance přijít s návrhem, který bude mít širokou podporu, byla zcela výjimečná.

V otázce stavebního zákona se asi všichni shodneme na tom, že by měl být jednodušší, neklást drobným ani velkým stavebníkům zbytečné byrokratické překážky, měl by být přívětivý k drobným stavebníkům, dělat pro ně řízení jednoduché, dostupné, nezvyšovat zbytečně náklady, měl by také dávat jasná pravidla developerům, zaručovat jim rovné zacházení a předvídatelné časové lhůty a měl by také obcím dávat dostatek pravomocí k tomu, aby přiměřeně korigovaly svůj rozvoj a aby byly schopny ho efektivně regulovat. A tak by se dalo dále pokračovat. Toto slibovala vláda, že bude splněno.

A nyní těsně před hlasováním zde ve Sněmovně to vypadá přesně naopak. Úmysly, ty byly skvělé, ale výsledek - bída s nouzí. Ponechám stranou to, že stavební zákon označovaný roky jako prioritní má být schvalován za pět minut dvanáct, tedy na sklonku volebního období. Ale nemohu ponechat stranou, že důležitý návrh vládní poslanci na poslední chvíli doslova zaplevelili různými pozměňovacími návrhy, které dále zhoršují již tak špatná řešení v předloze samotné.

Problémů je skutečně celá řada. Upozornit chci alespoň na dva nejvýraznější. Už verze předložená vládou předpokládá rušení, centralizaci a převod stavebních úřadů z působnosti obcí do smíšené správy, do takzvaného hybridního modelu, který v České republice nemá obdoby. Tam došlo tedy ke změně, protože návrhy vládních poslanců byrokratický masakr ještě vylepšují v uvozovkách převodem do čistě státní správy a plošným rušením stovek jednotlivých stavebních úřadů v regionech. Účinnost některých těchto změn má přitom nastat již od 1. 1. 2022, tedy zhruba za půl roku s tím, že stále nevíme, kdy a zda skutečně dojde k přijetí novely. V případě převodu celého systému z působnosti obcí do státní správy je to nemožné, v případě dalšího rušení a totální centralizace naprosto absurdní.

Dost často slycháváme v souvislosti s projednáváním novely stavebního zákona několik pojmů, jako je centralizace, decentralizace, státní správa, samospráva. Pro mnohé z nás je to jasné, pro mnohé to může být nesrozumitelné. Ale každý porozumí konkrétním důsledkům, každý pochopí, jaké problémy centralizační mánie přivodí. Drobný stavebník bude mít na úřad mnohdy klidně 50 kilometrů daleko. Megaúřady budou konfrontovány s nutností znalosti místní, obvykle velmi specifické situace. Budou trpět personálním nedostatkem, protože představa, že se do nich v uvozovkách přestěhují zkušební úředníci z obcí, prostě nemůže fungovat, už jenom proto, že obecní úřady mnohé z nich rády zaměstnají na jiných postech. Ano, jsme proti tomu, aby vznikl jeden velký megastavební úřad. Jsme proti tomu, aby zaniklo více než 400 stavebních úřadů. Nechceme, aby se služba vzdálila od občanů. A samozřejmě tím zaniknou i kvalifikovaná místa v menších městech a obcích.

Ráda bych si položila otázku, kde budou zrušeny stavební úřady. Kdo o tom bude rozhodovat? Podle zákona o tom bude rozhodovat Nejvyšší stavební úřad. Na základě jakých pravidel? Víme to, nebo nevíme? Víme, kam přesuneme úředníky? Paní ministryně zde minule hovořila o tom, že již hovořila se 189 stavebními úřady nebo stavebními úřady nebo starosty, s obcemi. Hovořila v poslední době, ale ten zákon se projednává, respektive vzniká již dva roky. Není to trochu pozdě? Protože tak, jak byla provedena anketa mezi starosty, tak velká část z nich rozhodně neplánuje, že přenechá budovy pro nově vznikající úřady.

Zvukový záznam

A to nehovořím o tom, jakým způsobem má dojít k přechodu 13 000 úředníků. Celou dobu jsme slyšeli od paní ministryně toto číslo: 13 000. A v poslední době, když se začalo hovořit - a opozice vytýkala, že pokud je převedete pod státní službu, zvýšíte jim platovou třídu, takže to bude znamenat velké náklady - a paní ministryně náhle začala hovořit o tom, že dojde k úspoře pracovních míst. No, ono bude muset, protože pouze 40 % úředníků chce přejít na nově vznikající stavební úřady. Myslím si, že dalším, velmi závažným okamžikem návrhu novely stavebního zákona jsou náklady. Hovoří se o tom, že takový přesun by jednorázově mohl stát více než 20 miliard korun, a to v době, kdy státní rozpočet počítá každou korunu a bude otázkou, zda v dalším období bude mít na zajištění mandatorních výdajů.

Proto se ptám, zda je to nutné. Jsme přesvědčeni o tom, že zásadního zlepšení kultury povolování staveb lze totiž docílit i při zachování stávajícího systému, a to realizací následujících opatření, kterých lze dosáhnout i pouhou, jednoduchou novelizací stávajících právních předpisů. Takovéto opatření by mohlo mít čtyři základní pilíře. Stačilo by územní plánování jako základní strategický nástroj koordinovaného rozvoje, transparentní a předvídatelné povolovací procesy, nezávislá a profesionální ochrana veřejného zájmu a samozřejmě digitalizace stavební a územněplánovací agendy, a ta už právě začíná naskakovat, protože zákon byl ve Sněmovně již přijat.

Také musíme konstatovat, že problémy stávajícího systému povolování staveb nejsou primárně způsobeny špatným stavebním zákonem. Na vině je spíše nedůslednost v jeho dodržování a problematické chování jednotlivých aktérů, ať už projektantů, orgánů státní správy, stavebníků a dalších účastníků řízení.

Je si potřeba jasně říci, že žádný nový zákon ani centralizace stavebního úřadu sama o sobě navíc nemůže zajistit to nejdůležitější, to, aby na úřadech pracovali skutečně kvalifikovaní a nezávislí odborníci. Proto je potřeba se prioritně věnovat nastavení systému jako takovému, a to tak, aby bylo zajištěno spravedlivé a motivující finanční ohodnocení zaměstnanců, vytvoření kvalitního pracovního zázemí a samozřejmě zajištění soustavné metodické podpory, a to především ze strany Ministerstva pro místní rozvoj. Paní ministryně mě několikrát upozornila na to, co jsem věděla, že samozřejmě metodiku vedou kraje. Ale Ministerstvo pro místní rozvoj -

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Paní poslankyně, skončilo vám 10 minut, budete pokračovat jako ve druhém vystoupení? (Poslankyně Kovářová odpovídá předsedajícímu mimo mikrofon.) Dobře. Já jsem převzal řízení, nevím, že to je stanovisko výboru. (Poslankyně Kovářová: Ano, děkuji.) I když stanovisko vašeho klubu bylo předneseno a dobře. Tak jo, tak pokračujte.

Poslankyně Věra Kovářová: Děkuji. Zajištění soustavné podpory, zkrátka a dobře ze strany Ministerstva pro místní rozvoj, a vytvoření podmínek pro transparentní a předvídatelné procesy, zejména jejich digitalizací, o čemž jsem již zde hovořila.

Jako klub Starostů a nezávislých jsme se připojili k pozměňovacímu návrhu ostatních poslaneckých klubů - Pirátů, ODS, TOP-09 a KDU-ČSL - a prosila bych vás o to, abyste podpořili pozměňovací návrh, kterým označujeme poslanecký návrh pana poslance Kupky, který zachovává v přenesené působnosti stavební úřady na obcích, městech a krajích.

Dále z důvodů, které jsem uvedla, že se nám blíží konec roku a chystaná změna a účinnost by měla být již od 1. 1. 2022, tak bych vás poprosila, abyste podpořili aspoň jeden pozměňovací návrh, který tuto účinnost posouvá, a také to - protože se předpokládá, že by mohl projít pozměňovací návrh pana poslance Kolovratníka, kde není jasné, kde budou stavební úřady zachovány - tak v našem pozměňovacím návrhu předkládáme pravidla, kde by tyto úřady mohly být zachovány, tak aby to bylo zřejmé, protože jinak jdeme do... kráčíme do velké neznámé propasti.

Na závěr si vzpomínám, že paní ministryně zde hovořila o tom, že tento zákon, tento návrh novely stavebního zákona, má společenský konsenzus. Já mám trošku jiný dojem, protože s tímto návrhem nesouhlasí obce, města, kraje, Sdružení místních samospráv, Svaz měst a obcí, Asociace krajů, Nejvyšší správní soud. Takže se ptám: Kde je ten společenský konsenzus? Ten zkrátka a dobře si paní ministryně představuje tak, že na jedné straně je to shoda MMR a developerů. Jen podotýkám, že nemám nic proti developerům.

Proto pokud neprojdou pozměňovací návrhy, o kterých jsem hovořila, tak tento nestavební nezákón náš klub rozhodně nepodpoří. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji paní poslankyni Kovářové a nemám žádnou další přihlášku. Pan kolega Kupka se hlásí do rozpravy. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Martin Kupka: Vážený pane předsedající, vážená paní ministryně, vážené kolegyně, vážení kolegové, už jsem tady vystupoval na téma stavební zákon. Dovolím si teď před hlasováním shrnout ty nejvýznamnější body a zkusit ještě zatáhnout za záchrannou brzdu. Tak jak zaznělo, schválením stavebního zákona bychom se totiž opravdu přiblížili pádu do propasti, do propasti spojené s celou řadou vážných rizik.

Paní ministryně - tak to se u mnoha zákonů nedělo - vydala takovou sličnou knížečku: Mýty o novém stavebním zákoně. (Ukazuje knížku.) Tady je třeba obrázek, kde jakýsi pán říká, že miluje, když zjara začnou v polích klíčit stavební pozemky. To mi připadá bizarní. Nevím, jestli se paní ministryně s touto kresbou ztotožňuje a jestli také miluje, když zjara začnou v polích klíčit stavební pozemky. Ale chtěl bych přece jenom zaměřit vaši pozornost na tu knížku, protože popravdě řečeno, nejvýznamnější problémy toho zákona pojmenovává úplně přesně. Říká, že jsou to mýty, ale vlastně je nijak nevyvrací, naopak jim vlastně dává za pravdu.

První mýtus nastane kolem stavebních úřadů. Bohužel, to není mýtus. To je reálné riziko a v uplynulé debatě tady vystoupila celá řada kolegů, kteří jasně dokladovali, že to je reálné riziko. Ten zákon totiž vytváří opravdu velký megastavební úřad, do kterého by měl stát nabrat 13 000, respektive více než 13 000 úředníků. To je realita, kterou nikdo nemůže popřít. A zároveň víme, že ti noví úředníci tady nejsou. Znamená to přesvědčit všechny ty stávající, aby se do nového megastavebního úřadu vydali. A přitom víme - a tady zdůrazňuji, co zaznělo - že

jenom 40 % z těch nyní oslovených, a to jenom těch, kteří působí na samotných stavebních úřadech, ne na orgánech dotčených, na dalších odborech, tak ti všichni říkají jenom ze 40 % že by přešli do nového stavebního úřadu. No to je přece naprosto jasný signál, že kolaps stavebních úřadů hrozí, a místo toho, zrychlit a zjednodušit stavební řízení, se tady vlastně předkládá varianta reálného ohrožení, kolapsu stavebních řízení. A to, že finanční prostředky, které bude mít stát k dispozici, které by do České republiky mohly doputovat prostřednictvím dotací, se prostě nepodaří vyčerpat, protože nebudou vydávána stavební povolení, a to třeba dokonce několik let.

Zvukový záznam

A není to jenom stanovisko opozice, jasně to také ukázal na mnoha případech ministr kultury v předchozích vystoupeních a ukázala to také analýza Ministerstva vnitra, která nebyla překonaná. Chápu, že se paní ministryni nelíbí, protože jí vůbec nehraje do not, ale nejde tuhle analýzu Ministerstva vnitra jako důležitého resortu hodit za hlavu. Všechny ty klíčové body, které tam jsou pojmenované, je potřeba mít dneska na paměti.

Hlasováním o stavebním zákoně bychom se opravdu pouštěli do závažných rizik. Slyšíme to od celé řady starostů - nikde není garantováno, že poskytnou stávající prostory, nikde není garantováno, že paní ministryně bude mít úředníky pro nový megastavební úřad. Velmi pravděpodobně nebude, nebo lépe řečeno, nebude je mít k dispozici její nástupce či nástupkyně v úřadu ministra pro místní rozvoj. Tohle všechno jsou velmi závažné argumenty.

Mýtus číslo 2 - vznikne zbytečný megaúřad a celé to bude stát balík peněz. Líp bych to nepojmenoval. A přesně i to se objevuje v analýze Ministerstva vnitra. Prostě bude to zbytečný megaúřad. Dneska už vidíme, jaký je osud Sportovní agentury. Také zaznívalo, že to nezbytně potřebujeme, že bez toho se Česká republika nepohne dál. Od té doby jeden problém za druhým, a protože jsme nepoučitelní, jak říkal Albert Einstein, pokud předpokládáte, když se to nedaří, ale pořád to opakujete, tak to je prostě bláznovství. A tohle se obávám, že je další ukázka toho, že spoléhat na vytváření centralizovaných nových úřadů je prostě nejenom sázka na nejistotu, je to velmi vážné riziko, které se opakovaně prokázalo, a nechápu, proč přes všechny výhrady, přes všechna upozornění paní ministryně střemhlav míří hlavou do zdi.

Další mýtus, ovšem ten tady nikdo nenavozoval, říká: k rychlejšímu povolování staveb by stačila jen digitalizace. Je jasné, že jenom digitalizace nestačí. My jsme také navrhli řešení, které zahrnovalo celou řadu výhod poměrně rozsáhlé rekonstrukce, ale neměnilo to nejvážnější a rizikové, nepřinášelo vznik megastavebního úřadu. Byla to rozumná cesta bez zbytečných rizik, ale s jasnými výhodami. Mrzí mě, že přes všechny ty věcné argumenty položené na stůl tady pořád před námi stojí ideologická chiméra toho, že megastavební centrální úřad spasí Českou republiku a spasí stavební řízení u nás. Nespasí, ve výsledku je ohrozí, a ty důvody tady zaznívají, zaznívají a budou zaznívat znovu.

Mýtus číslo 4 - dostupnost stavebních úřadů se sníží a vzdálí občanovi. No, o tom také není sporu, protože návrh, který tady budeme hlasovat jako komplexní pozměňovací návrh, jako nový nosič hospodářského výboru, tak ten opravdu negarantuje, že vzniknou stavební úřady jako detašovaná pracoviště nového megastavebního úřadu na místech, kde je to třeba. Nic takového se tam nepraví. Samozřejmě že platí myslím dnes už obecná shoda - koneckonců zaznívalo to i ve stanovisku Sdružení místních samospráv - že držení jednohlavých stavebních úřadů není udržitelné, že to není namístě, že tady musí proběhnout úprava, která by znamenala posílení stability úřadů a lepší výkon, ale na druhou stranu tady v podobě předkládaného návrhu vidíme vychýlení kyvadla do druhé úvratě. Tady se negarantuje vůbec nic, a samozřejmě že to znamená oddálení stavebních úřadů lidem. Samozřejmě že digitalizace na jedné straně bude přinášet jednodušší podobu administrace jednotlivých podání, ale v mnoha případech, zejména u drobných stavebníků, kteří si chtějí rekonstruovat dům nebo chtějí udělat podobný zásah, možnost zajít za stavebním úředníkem a řešit s ním, jak to udělat nejlépe, je přesně služba, kterou stát má garantovat, protože přesně za tento typ služby lidé platí svými daněmi. Prosim, zvažte tyhle věcné argumenty, zvažte tyhle důvody, které opravdu tady na stole máme a dnes o nich budeme hlasovat.

Závěrem, protože se hlasování opravdu blíží, v několika stručných bodech. Na jedné straně je tu návrh, který bude stát spoustu peněz, je značně nejistý, představuje mnoho rizik, generuje centralizaci státní správy jako opakovaně neúspěšný krok, a vedle toho máme řešení, které má řadu prokazatelných výhod - na nich tady panuje shoda ve velké části Poslanecké sněmovny - a řeší a sází na současný model s tím, že ho kultivuje a zlepšuje, že se dívá na ty procesy a vychází z dobrých zkušeností. Tohle je volba, která dnes stojí před námi. Můžete se vydat buďto cestou rizikovou, pádu do propasti, ohrožení stavebních řízení, anebo rozumných úprav bez vytváření megastavebních úřadů, bez dalšího posilování státní byrokracie, ale s jasným důrazem na věcné zrychlování a zlepšení stavební legislativy.

Tohle je téma, které dnes budeme řešit, a pevně doufám, že k tomu přihlédnete bez zbytečných ideologických zátěží a že se na to podíváte třeba díky zkušenosti praktiků, kteří tady ve Sněmovně sedí jako starostové, třeba jako investoři, jako podnikatelé se právě se státní stavební správou dennodenně potýkají a mají reálnou zkušenost. Něco postavili, něco za nimi stojí. Megaúřad o více než 13 000 úřednicích není dobrá cesta pro Českou republiku.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu poslanci Kupkovi. Konstatuji, že nemám žádnou přihlášku do rozpravy. Pokud se nikdo nehlásí, rozpravu končím. Máme tedy před sebou možnost závěrečných slov. Ptám se paní ministryně, pan kolega Kolovratník a pan kolega Bartoš jako zpravodajové, případně někdo, kdo by nahradil kolegu Feriho za ústavně-právní výbor? Paní ministryně, máte slovo.

Ministryně pro místní rozvoj ČR Klára Dostálová Vážený pane předsedající, kolegyně, kolegové, ještě jednou moc děkuju, děkuju za rozpravu. Spousta témat se tady opakovala, nicméně já považuju, že jsem vždycky reagovala na všechna vystoupení v rámci této rozpravy. Dovolte mi tedy tak učinit i dnes. Pan poslanec Bartoš, pan poslanec Kupka tady samozřejmě říkají, že vznikne nový úřad. Já bych chtěla jenom upozornit, že vznik nejvyššího stavebního úřadu má v návrhu i opozice. To znamená, tady se nelišíme, my se opravdu lišíme pouze v jednom momentě, a to je, kde budou prvoinstanční orgány, a z úhlu pohledu vlády je zcela zásadní zajistit dodržování lhůt. Proto dodržování lhůt bylo dobře vyřešeno buď ve vládním návrhu zákona - vládní návrh zákona vznikl jako kompromisní dohoda se Svazem měst a obcí - anebo je vyřešen zcela, jak potvrdil i Nejvyšší správní soud, v návrhu hospodářského výboru, protože tento návrh řeší zároveň i systémovou podjatost. Pan poslanec Černohorský tady debatoval o reformě archeologie. Nic proti reformě archeologie, v žádném případě, ale je to přílepek k tomu zákonu. To znamená, my skutečně i po debatě s Ministerstvem kultury, které dalo nesouhlasné stanovisko, si myslíme, že by se to mělo řešit samostatně, nikoli jako součást stavebního zákona.

Hovořil jste i o náhradě za vyvlastnění. Tady bych to chtěla potvrdit, připravujeme nový zákon o vyvlastnění. Ten je aktuálně po meziresortním připomínkovém řízení jako věcný záměr zákona a nyní ho projednává Legislativní rada vlády. Proto vaši pozornost prosím (?) k tomuto zákonu, kde bychom všechny ty věci mohli vyladit.

Zvukový záznam

Pan poslanec Jakob tady citoval dopis obce Kácov. Já bych chtěla znova říci, že i opoziční návrh z dílny opozičních poslanců pana Bartoše, Kupky, Výborného a tak dále počítá s redukcí stavebních úřadů. Máme úplně stejný princip, ať už je to ve vládním návrhu, nebo návrhu hospodářského výboru, nebo i v opozičních, že rozhodnutí, kde budou stavební úřady nebo územní pracoviště stavebního úřadu, je dáno § 330. Musí být splněno alespoň jedno ze čtyř kritérií, a to je buď počet lidí - čtyři lidi, nebo 10 000 obyvatel, nebo dostupnost na určitou vzdálenost kilometrů a počet úkonů. Tato kritéria byla domluvena s Ministerstvem vnitra.

Zároveň se tady debatuje dostupnost. Samozřejmě, vzhledem k tomu, že se tady všichni shodneme napříč politickým spektrem, že alfou omegou i nového stavebního zákona je digitalizace, tak samozřejmě na roveň digitalizace debatovat dostupnost je takové trochu zvláštní, protože my skutečně cílíme na to, aby si každý občan nebo stavebník, který chce řešit něco se stavebním úřadem, si to mohl vyřídit z bezpečí svého domova.

Panu ministru Zorálkovi tady musím dát pouze vlastně souhlas s tím, co on řekl. My jsme skutečně zřídili pracovní skupinu k územnímu plánování. Byli jsme přesvědčeni o tom, že je to správná cesta. Je to správná cesta dát územní plánování do samostatné působnosti, ale ta cesta se musí skutečně řádně zamést - jak to přesně řekl pan ministr Zorálek - a připravit.

Návrh, který dneska máte jako pozměňovací návrh k územnímu plánování, připravila skupina velkých měst pod vedením Prahy. Ministerstvo pro místní rozvoj, všechny resorty včetně Ministerstva kultury, které byly přítomny těch jednání, Legislativní rada vlády i Nejvyšší správní soud upozornily na problematiku toho pozměňovacího návrhu, že není zajištěno financování malých obcí, a tak dále. V kontextu toho, protože jsem obdržela stanovisko Svazu měst a obcí i stanovisko Ministerstva pro místní rozvoj, bude k tomuto pozměňovacímu návrhu negativní.

Pan poslanec Čížinský se zabýval UNESCO. Musím říci, že nemáme samostatné stanovisko UNESCO, nicméně jsme si vyměnili několik dopisů, protože reprezentace UNESCO chtěla být ujištěna právě ohledně ochrany veřejných zájmů. Znovu opakuji, my jsme všechny tyto památkové věci dělali v úzké součinnosti s Ministerstvem kultury a je dohoda, že tam, kde jde o památky UNESCO, národní kulturní památky a rezervace, zůstane ta podoba dnešní, to znamená včetně závazného stanoviska.

Dále jsme debatovali o tom, že resorty - tady pan poslanec Výborný řekl, že ani resorty ke stavebnímu nedaly souhlas. To prosím není pravda. Všechny resorty daly souhlas, ve vládě to prošlo jednomyslně. Je ale pravda, že resorty dávají nesouhlasná stanoviska s dílčími pozměňovacími návrhy, a tam s tím musím souhlasit a i já za resort podržím nesouhlasná stanoviska těch resortů. To znamená, i moje stanovisko k tomu bude negativní, pokud tam je nesouhlasné stanovisko resortu.

S paní poslankyní Kovářovou v některých momentech musím souhlasit. Ona říkala, že zásadní by měla být předvídatelnost lhůt. Tady to musím potvrdit, protože i mně píšou mladé rodiny, že si potřebují naplánovat hypotéku, že právě předvídatelnost lhůt je zásadní. Ale abych mohla dostat tomu dodržování lhůt, tak opravdu je podpořitelný z tohoto úhlu pohledu pouze vládní návrh zákona nebo komplexní pozměňovací návrh hospodářského výboru.

Je znova potřeba připomenout v tomto kontextu, že jde o kompetenci státu. Stavební řízení je kompetence státu v přenesené působnosti. To znamená, že stát si za to u obcí platí. (Silný hluk v sále.)

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Paní ministryně, já vás na chvíli přeruším a požádám Sněmovnu o klid. Jsme před hlasováním a je závěrečné slovo ministryně a zpravodajů. Prosím, věnujte té záležitosti dostatečnou pozornost. Zabýváme se tím dlouho a chceme, aby ten zákon byl přijat. Ještě ne, paní ministryně. Já to myslím úplně vážně, nebo do protokolu nadiktují ty, kteří tady nesedí na svých místech a hlučí. Prosím, pokračujte.

Ministryně pro místní rozvoj ČR Klára Dostálová: Děkuji. Stát za to u obcí platí zhruba čtyři miliardy ročně. Opět se dostáváme k tomu, že není jasné, kde mohou být stavební úřady i v budoucnu nebo územní pracoviště stavebního úřadu. Znova opakuji, není to pravda. Je to dáno § 330 včetně daných kritérií. Zároveň byla zmíněna anketa mezi úředníky. Skutečně - a k mému milému překvapení - hned na první dobrou 40 % úředníků řeklo, že přejde pod stát. Zhruba přes 20% úředníků řeklo, že by rádi zůstali na obcích. V kontextu toho, že měníme procesy - a to zcela zásadně, protože nastavujeme apelační principy, bude jenom jedno řízení, a tak dále - tak je třeba si uvědomit, že ubude zhruba 40 % agendy. To znamená, ta debata o tom, že bychom to neobsáhli počtem úředníků, které budeme mít k dispozici, opravdu není namístě.

Paní poslankyně Kovářová, prostřednictvím vás, pane předsedající, mluvila o nezávislých odbornících. Naprosto podtrhuji, to je skutečně velmi nutné. Proto se snažíme tu stavební soustavu odpolitizovat, odpolitizovat jak od samosprávy, tak i od státní správy, to znamená od ministerstev. Proto vzniká - a znova říkám, je to ve všech návrzích - Nejvyšší stavební úřad.

Pak paní poslankyně říkala, že účinnost bude od 1. 1. 2022. Chtěla bych jenom podotknout, že tento pozměňovací návrh vůbec nebyl podán. On se debatoval ve výborech, ale nakonec podán nebyl. Takže platí, že účinnost je od 1. 7. 2023, kdy vlastně by mělo dojít i k přechodu úředníků.

Vlastně jsem odpověděla i na většinu dotazů nebo podnětů pana Kupky, který tady citoval z brožurky, která byla samozřejmě opatřena i různými takovými fórký od známého autora, kdy se zabýváme mýty ve stavebním zákoně. Jenom bych se možná ráda dotkla analýzy Ministerstva vnitra, protože skutečně to vysoké číslo, o které se tady občas opírá opozice, jež bylo ve výši 23 miliard, je dáno, pokud bychom stavěli všechny nové stavební úřady na zelené louce.

Přátelé, já myslím, že máme 1 300 stavebních úřadů a skutečně nedojde k žádné výstavbě na zelené louce. Nic takového se nestane. Naopak, z té analýzy vyplývá, že modely ve verzi opozice budou stát zhruba 3,8 miliardy a ve verzi hospodářského výboru 4,1 miliardy, ale to i se započtením zvýšení platové třídy pro úředníky, abychom skutečně zajistili, že budeme mít vysoce kvalifikované.

Jsem si jista, že všichni, co tu sedíme, se do jednoho shodneme na tom, že změna stavebního práva je nezbytně nutná a je nutná rychle. Česká republika se pravidelně v hodnocení Světové banky propadá v žebříčku délky povolování nových staveb. Chceme přece všichni, aby se začaly stavět bytové domy, dálnice, obchvaty, ale i třeba rodinné domy. Zkrátka si všichni přejeme, aby se rozjela výstavba na všech úrovních. Proto jsem přesvědčena, že na potřebě nového stavebního zákona panuje celospolečenská shoda.

A řekněme si, jak to doopravdy je. Naším občanům, zástupcům profesního sdružení a mnohým dalším je úplně jedno, úplně jedno, jestli jim dá razítko úředník obce, nebo státní úředník. Chtějí to mít hlavně rychle a chtějí mít předvídatelné lhůty.

V kontextu dnešní debaty bych vás ráda ještě jednou požádala o podporu nového stavebního zákona. Všichni víme, že další novela nebo samostatná digitalizace by současný stav nenapravily. Pokud se chceme opravdu posunout a zrychlit výstavbu, musíme striktně změnit pravidla, a je na to nejvyšší čas. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji paní ministryni pro místní rozvoj Kláře Dostálové za závěrečné slovo. Ještě než dám závěrečné slovo zpravodaj, panu kolegovi Kolovratníkovi, konstatuji omluvy došlé předsedovi Poslanecké sněmovny, a to od Adama Vojtěcha z pracovních důvodů do konce jednacího dne, Zuzany Majerové Zahradníkové, také z pracovních důvodů na celý dnešní den, a Jany Levové ze zdravotních důvodů, také na celý dnešní den.

Nyní závěrečné slovo zpravodaje kolegy Kolovratníka. Připravit se může zpravodaj výboru pro veřejnou správu Ivan Bartoš. Máte slovo, pane zpravodaji.

Poslanec Martin Kolovratník: Děkuji. Budu velmi stručný. Jako zpravodaj jenom zrekapituluji, že tento zákon, tahle novela, vládní návrh - a tím to možná odlehčím - byla doručena do Sněmovny 11. září. Tak doufám, že ve volné reminiscenci na Martina Kupku skutečně ve spojení s tím datem nedojde k tomu, co je predikováno nebo z čeho kolegové z opozice mají obavu a že to je datum pouze symbolické.

Zvukový záznam

To, co je důležité, my jsme ho začali projednávat 5. listopadu a víte, že jsme se domluvili - myslím, že to byl dobrý vstřícný krok mezi oběma tábory - na tom, že ty lhůty byly velmi dlouhé. Měli jsme lhůtu 100 dnů na projednání ve výborech před druhým čtením, postupovali jsme opravdu pozvolna během zimních i jarních měsíců a klíčový moment byl 12. únor, kdy hospodářský výbor vydal komplexní pozměňovací návrh, vedený skupinou poslanců pod mým jménem, tisk 1008/7, na který jsme pak začali chystat další pozměňovací návrhy.

Když jsem si je procházel, čeká nás za malou chvíli v obou tiscích zhruba 95 hlasovacích kroků, my se v řadě bodů, v řadě dílčích pozměňovacích návrhů, shodneme. Rada z nich míří ke zrychlení procesu vydávání územních plánů, územněplánovací dokumentace, ke zkracování nebo nastavení pevných lhůt, ke zjednodušování procesu. Dílčí shoda je určitě dobrá. Pravdou zůstává to, že neshoda je na tom klíčovém, na tom zásadním, na té institucionální změně. Myslím, že už by bylo zbytečné argumenty znovu opakovat, znovu se k nim vracet. Při obhajobě tisku 1008/7, celé té filozofie, jsem vycházel především z toho, že oponentní návrh skupiny poslanců s Martinem Kupkou v čele, když byl posouzen Pavlem Černým, advokátem Frank Boldu, tak říkal ty prvky, o kterých my mluvíme a se kterými počítáme, prvky integrace, zachování sjednocení všech postupů, že by tady byly problematické, ne-li nemožné. I proto tedy věříme cestě, o které mluvila paní ministryně.

Snad mi odpustíte, byť jsem v roli zpravodaje, ještě jednu větu k filozofii územního plánování samostatného. Od začátku, od listopadu jsem tady říkal, že chci bojovat za to, aby vydání stavebního povolení bylo technické, rychlé, svižné, profesionální, ale naproti tomu právě na posílení principu subsidiarity, rozhodování zezdola, že by obce a kraje měly mít možnost si územní plány vytvářet samy, tedy aby je nedělal úředník, ten, kdo je pověřený, ale aby rozhodnutí, která mnohdy mohou být i odvážná, politická, na úrovni samosprávy, aby mohla být opravdu konána samosprávou.

V jednom komentáři jsem zaznamenal hezké přirovnání, že stavební zákon určitě má mouchy, není dokonalý. Někdy jsou to světy, které zkrátka nejde sladit dohromady tak, aby byli spokojeni všichni, ale že zkrátka převažuje přínos, ty velké přínosy, kterým věřím, a že ty mouchy jsou tak malé, že je dokážeme nějakým způsobem vyřešit.

Poslední věta v mém vystoupení. Pan poslanec Výborný hovořil o koalici stavebního zákona, tak mu za to chci poděkovat. Rád jsem s hrdostí v čele koalice stavebního zákona. Při hlasování budu optimistou. Jenom vás poprosím, kolegyně, kolegové, o pečlivost a pozornost. Věřím, že v proceduře žádnou chybu neudělám. Jak jsem řekl, čeká nás 95 hlasovacích kroků. Dohodli jsme se i s kolegy z opozice na několika změnách v pořadí proti tomu, jak to bylo navrženo z garančního hospodářského výboru, řeknu v tom smyslu nebo ve snaze vyjít vstříc kolegům, aby některé opoziční návrhy, které jsou v rozporu v nehlasovatelnosti s jinými, aby byly hlasovány jako první. Až budeme v podrobné rozpravě, tak vás jako zpravodaj přesně detailně s těmi změnami - jsou to čtyři změny - seznámím, a pokud nebude žádná námitka, tak bychom mohli hlasovat v upraveném znění proti původnímu návrhu hospodářského výboru, ale to řeknu až v podrobné rozpravě. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji zpravodaji. Kolega Bartoš tady není, takže se nemůže vyjádřit jako zpravodaj v závěrečném slovu. Kolega Feri tady také není, takže to máme bez stanovisek. V tom případě budeme pokračovat a já vyzvu zpravodaje garančního výboru, aby nás seznámil se způsobem projednávání a s návrhem.

Poslanec Martin Kolovratník: Takže, rozprava, pane předsedající, k oběma tiskům byla sloučena.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Malý moment, pane zpravodaji. Ještě s přednostním právem místopředseda klubu ODS, po dohodě s předsedou, který odchází, Zbyňkem Stanjurou, stanovisko klubu před hlasováním. Jak kolega Kolovratník signalizoval, bude o tom kolega Kupka hovořit, o té proceduře. Prosim, pan poslanec Kupka. Upozorňuji poslanecké kluby, že to je vystoupení před hlasováním o proceduře hlasování. Pan kolega Kupka má slovo, jakmile se situace ve Sněmovně uklidní.

Poslanec Martin Kupka: První poznámka k proceduře. Našli jsme tady shodu proto, aby dostaly prostor oponentní návrhy, ale oponentní, které míří stejným směrem, které logicky, když bude přijat jeden, nemůže být přijat ten druhý. Tady pokládáme za důležité, aby opravdu mohlo v Poslanecké sněmovně dojít k hlasování o obou.

Jenom krátká poznámka za klub ODS k vystoupení paní ministryně a k tomu, co zaznělo z úst pana kolegy Kolovratníka. No, to přirovnání k teroristickému útoku na stavební právo v České republice se symbolikou 11. září je v tomto případě opravdu příznačné. To opravdu může ve výsledku připomínat s nadsázkou teroristický útok na stavební právo a na projednávání stavebních záměrů v České republice. Ano, v některých věcech se opravdu shodujeme. I nám jde o to, aby stavební řízení v České republice probíhala rychle, předvídatelně, jasně, aby bylo možné využít k jejich zvládnutí digitální prostředky, ale zároveň aby se nevzdalovala od lidí, aby vždycky byla příležitost pro drobného stavebníka přijít se poradit s příslušným úředníkem. A to ta podoba nového megastavebního úřadu opravdu nepřináší.

Ano, shodujeme se v tom, že vznikne Nejvyšší stavební úřad, který vlastně vznikne transformací současné sekce Ministerstva pro místní rozvoj. Tady by to nemělo znamenat žádné navýšení úředníků. Shodujeme se v tom, že má vzniknout speciální stavební úřad. Tady se bavíme maximálně o desítkách, ale ten zásadní problém jsou tisíce, respektive více než 13 000 úředníků, kteří by nově přešli do režimu zákona o státní službě.

Já bych chtěl využít příležitosti, kdy je tu i pan premiér, protože dával opakovaně najevo, že nedopustí, aby se v České republice zvýšil počet úředníků v režimu zákona o státní službě byť jen o jednoho člověka. Tady - a je to průkazné - dojde k tomu, že by Česká republika měla nový megastavební úřad o více než nových 13 000 úřednicích v režimu zákona o státní službě.

Tak to je a nejde to popřít. Bude jich více než 13 000, protože to je počet, který vyžaduje - a tak jich bude 12 000? - ale v každém případě je to obrovské číslo, které zatíží českou veřejnou správu a přinese další byrokracii. Prosím, o tom budeme v následujících minutách hlasovat a berte to v potaz. Místo příslibu zrychlení se tady opravdu reálně nabízí ohrožení zastavení stavebních řízení v České republice. Nechceme Otesánka v podobě nového stavebního úřadu.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Ještě než se budeme věnovat proceduře a vyzvu zpravodaje, konstatuji, že končíme sloučenou rozpravu k tisku [1008](#) a [1009](#) a vracíme se k projednávání procedurálního, k samotnému stavebnímu zákonu podle tisku 1008.